

ת"פ 29626/05/12 - מדינת ישראל - שלוחת תביעות ש"י נגד יוסף טאהא

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 29626-05-12 מדינת ישראל נ' טאהא
ת

בפני כבוד השופט אביב שרון

בעניין: מדינת ישראל - שלוחת תביעות ש"י המאשימה

באמצעות ב"כ עו"ד רינת מזרחי

נגד

יוסף טאהא הנאשם

באמצעות ב"כ עו"ד יונס פאיז

פסק-דין

כתב האישום וההסדר הדיוני

1. הנאשם, יליד 1985, הודה בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר דיוני, וקבעתי כי הוא ביצע עבירות של **קבלת רכב גנוב**, בניגוד לסעיף 413' לחוק העונשין, תשל"ז-1977 ו**שיבוש מהלכי משפט**, בניגוד לסעיף 244 לחוק העונשין. במסגרת ההסדר הדיוני, הוסכם על ידי ב"כ הצדדים כי הנאשם יופנה לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר בעניינו, אשר יבחן בין היתר את שאלת הרשעתו בדיון. התביעה הבהירה כי עמדתה להרשעה ולרכיבי ענישה נוספים ואילו ההגנה הצהירה כי תעתור להימנע מהרשעת הנאשם.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 6.12.11, בצומת תפוח, נהג הנאשם ברכב מסוג מאזדה שמספרו 89-071-65, אשר נגנב ביום 26.9.11 מידי בעליו, הגב' רינת רווה, כאשר ידוע לנאשם כי הרכב גנוב. בהמשך, שינה הנאשם את לוחית הזיהוי הקדמית של הרכב, בכך שהתקין על הרכב לוחית זיהוי שמספרה 31-938-64, אשר אינה תואמת את מספר הרישוי המקורי של הרכב. במעשיו אלה קיבל הנאשם לידיו רכב גנוב ועשה מעשה בכוונה להכשיל הליך שיפוטי.

תסקיר שירות המבחן

3. ביום 13.5.15 התקבל תסקיר שירות המבחן ממנו עולה כי הנאשם כבן 30, גרוש ללא ילדים. הנאשם בוגר תואר ראשון בפיזיותרפיה מהאוניברסיטה האמריקאית בג'נין, וכיום אינו עובד. לדבריו, הוא מצוי בתהליכי הגשת מועמדות לבחינות הסמכה בפיזיותרפיה, על מנת להשיג רישיון לעבודה בתחום. הנאשם נישא לבת כפרו בשנת 2014, אך בני הזוג התגרשו בהסכמה בשנת 2015 על רקע קשיים בזוגיות. מבחינה תעסוקתית, עבד הנאשם בעבודות מזדמנות על מנת לחסוך כסף למימון לימודיו האקדמאיים. מהתסקיר עולה, כי הנאשם בעל יכולות וכישורים טובים, ובעל יכולת טובה לשמירה על יציבות במסגרות לימודים. הנאשם הביע את חששו בפני שירות המבחן מפני הרשעתו בדין, הרשעה אשר עשויה לפגוע ביכולת השתכרותו בעתיד, ותפגע באפשרות למימוש עצמי, במיוחד לנוכח היותו מועמד לקבלת רישיון ממשלתי לעיסוק במקצוע הפיזיותרפיה. הנאשם נעדר עבר פלילי, אך לחובתו הרשעות קודמות בתחום התעבורה.

בהתייחסו לביצוע העבירה, הנאשם נוטל אחריות מלאה על ביצועה. לדבריו, בתקופת ביצוע העבירה היה בשנה השניה ללימודיו והתגורר רחוק מהאוניברסיטה. לטענתו, מתוך מצוקה כלכלית בדק אפשרות של רכישת רכב במחיר מוזל. הנאשם תיאר כי הכיר בכך שמדובר ברכב גנוב, אך האינטרס הכלכלי גבר והעצים את הפיתוי לרכוש את הרכב הגנוב. לדבריו, שיקול הדעת שלו הושפע מכללי החברה הנהוגים בשטחים, אשר מעניקים לגיטימציה לרכישת כלי רכב גנובים.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם מכיר בחומרת מעשיו, חווה בושה והביע חרטה על מעורבותו בביצוע העבירה. עוד התרשם השירות, כי הנאשם פעל מתוך תמריץ רגעי וללא שיקול דעת מווסת וכי הוא מייחס את נסיבות ביצוע העבירה להשפעתם של גורמים חיצוניים לו.

מהתסקיר עולה כי מחד, מדובר בנאשם צעיר ללא עבר פלילי, אשר נמצא בשלב גיבוש זהות עצמית וחברתית, המודע למהות תפקידו בחברה, מכיר בחומרת מעשיו בכך שפעל בניגוד לערכים החברתיים עליהם חונך; ומאידך, מעורבותו בעבירות אלו מעידות על קושי בוויסות עצמי ושירות המבחן סבור כי ללא התערבות טיפולית קיים סיכון להישנות מעורבות פלילית בעתיד.

הנאשם הביע נכונות להשתתף בטיפול ייעודי לעוברי חוק במסגרת שירות המבחן, וביטא נכונותו להשתלבות בענישה חינוכית בדמות עבודות שירות לתועלת הציבור.

נוכח גילו הצעיר, מעורבותו הראשונה בפלילים וקבלת האחריות, הציע שירות המבחן להימנע מהרשעת הנאשם בדין ולהעמידו בצו מבחן למשך שנה, במסגרתו ישולב בקבוצה ייעודית, לצד ביצוע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 220 שעות וכן התחייבות להימנע מעבירה.

טיעוני הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה הפנתה לערך חברתי המוגן בביצוע עבירת קבלת רכב גנוב והדגישה כי הן העבירה של קבלת רכב גנוב והן עבירת גניבת הרכב פוגעות ברכושו של בעליו החוקי וגורמות לנזק כלכלי ישיר לבעל הרכב ולנזק כלכלי עקיף לציבור כולו הנושא בעלותן של פרמיות הביטוח. לדידה, המחוקק היה ער להבדל בין שתי העבירות ויחד עם זאת השווה את העונש המקסימאלי בגין שתי העבירות, עונש העומד על 7 שנות מאסר. ב"כ המאשימה טענה כי מקבל הרכב הגנוב יוצר תמריץ לגנבי הרכב לפעול, בידעם כי ימצאו למי למכור את הרכב וזוהי נסיבה לחומרא במעשהו של

מקבל הרכב. הוגש גליון תעבורתי של הנאשם הכולל 5 הרשעות תעבורה קודמות.

לענין המלצת שירות המבחן להימנע מהרשעת הנאשם בדין, טענה ב"כ המאשימה כי עצם היות הנאשם בתהליך הגשת מועמדות לבחינות הסמכה בפיזיותרפיה אינו מצדיק צעד חריג של הימנעות מהרשעה. הנאשם לא הציג מסמך המצביע על פגיעה קונקרטיה בעתידו, וגם אם היה מוכיח פגיעה קונקרטית וודאית, הרי שלאור חומרת העבירות, אין המקרה מצדיק הימנעות מהרשעה, שכן האינטרס הציבורי לא יבוא על סיפוקו בסיום ההליך בלא הרשעה.

נטען כי מתחם העונש ההולם בנסיבות ביצוע העבירות שבפנינו הינו החל מתקופת מאסר קצרה ועד 18 חודשי מאסר.

לאור גילו הצעיר של הנאשם, ההודאה בכתב האישום המתוקן והיעדר עבר פלילי, ביקשה ב"כ המאשימה למקם עונשו בתחתית המתחם ולגזור עליו 8 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נוספים.

התובעת הפנתה לפסיקה התומכת, לטענתה, בעמדתה העונשית.

5. ב"כ הנאשם טען כי המתחם הראוי בעבירות של קבלת רכב גנוב ושיבוש מהלכי משפט נע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשים של מאסר בפועל. יחד עם זאת, ציין כי בית המשפט רשאי לסטות מן המתחם באם ימצא כי קיים סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם וזאת בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין וכך ביקש לעשות במקרה דנן. נטען כי יש ליתן משקל לחלופי הזמן מאז ביצוע העבירות, אשר בוצעו על ידי הנאשם בשנת 2011. עוד הדגיש כי הנאשם נטל אחריות על מעשיו. זוהי מעורבותו הראשונה בפלילים. הנאשם סיים לימודי תואר ראשון בפיזיותרפיה וכעת לומד למבחן ממשלתי בתחום לימודיו, הוריו חולים ומצבו הסוציו-אקונומי קשה בהיותו בן למשפחה מרובת ילדים. הוגש לעיוני מכתב מאת סגנית מנהלת האגף לרישוי מקצועות רפואיים מיום 21.4.15 (נע/1), בו נאמר כי מעובדות כתב האישום עולה כי הנאשם ביצע עבירות חמורות. עוד נאמר כי לפנים משורת הדין, איפשר משרד הבריאות לנאשם לגשת לבחינה הממשלתית בפיזיותרפיה וכי מתן התעודה מותנה בקבלת עדכון על תוצאות המשפט "ולאחר שנשקול בקשתך בשנית לאור המידע שיועבר". לאור מכתב זה טען הסניגור כי משרד הבריאות ממתיך לתוצאות המשפט בהתאם לקריטריונים שנקבעו בסעיף 8 לחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, תשס"ח-2008, וכי הרשעה בפלילים עלולה לחבל ביכולת הנאשם לעסוק במקצוע אותו רכש ולמנוע ממנו לקבל רישיון. נטען כי אף על פי שמתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם אינו עובד כיום, הרי שקיים רצף תעסוקתי ובסוף לימודיו עסק כמטפל וכעת הוא מצוי בחופשה לצורך לימודים למבחן הסופי.

לסיכום, ביקש הסניגור לאמץ את המלצות שירות המבחן ולהימנע מהרשעת הנאשם בדין.

דין והכרעה

6. כידוע, צעד של הימנעות מהרשעה הוא חריג לכלל שלפיו מי שנקבע לגביו כי ביצע עבירה פלילית, יורשע בדינו. האפשרות להימנע מהרשעה יפה רק למקרים חריגים, נדירים ויוצאי דופן, בהם לא מתקיים יחס סביר בין הנזק שצפוי לנאשם מעצם ההרשעה, לבין חומרת העבירה שביצע.

בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל נקבע כך:

"ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם; שנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים".

בין השיקולים שיביא בית המשפט בחשבון בשוקלו להימנע מהרשעה ניתן למנות אלה: "א) האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; ב) מהי חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה; ג) מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד והתפקיד; ד) מידת הפגיעה של העבירה באחרים; ה) הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; ו) האם ביצוע העבירה על ידי הנאשם משקף דפוס התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית; ז) יחסו של הנאשם לעבירה, האם נוטל אחריות לביצועה, האם הוא מתחרט עליה; ח) משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם; ט) השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם".

עוד נקבע לענין זה על ידי כב' השופטת בייניש (כתוארה דאז) בע"פ 9262/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(4) 869 (2004):

"על דרך הכלל, משנמצא כי נאשם בגיר ביצע עבירה, מתחייב כי ההליך הפלילי כנגדו ימוצה בדרך של הרשעתו וענישתו כחלק מהליך אכיפת חוק שוויוני וכחלק מאינטרס ההרתעה. אומנם סעיף 1(2) לפקודת המבחן (נוסח חדש) תשכ"ט-1969 וכן סעיף 71א' (ב) לחוק העונשין מסמיכים את בית המשפט ליתן צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור תוך הימנעות מהרשעה, עם זאת ההלכה היא כי הימנעות מהרשעה של נאשם בגיר אשר נקבע כי ביצע עבירה מהווה חריג שיופעל רק בנסיבות מיוחדות חריגות ויוצאות דופן ביותר... ככלל ימנע בית המשפט מהרשעתו של נאשם בגיר רק במקרים נדירים שבהם הרשעה צפויה להסב לנאשם נזק רב תוך פגיעה חמורה בסיכויי שיקומו וכאשר טיב העבירה וחומרתה מאפשרים לוותר על הרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים..." (פיסקה 4 לפסה"ד).

בפסיקה מאוחרת של בית המשפט העליון נקבע כי בבוא בית המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, יש להתייחס לנזק מוחשי-קונקרטי, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, על פיהן עלול להיגרם לנאשם נזק כלשהו בעתיד. נאמר בפסיקה כי קבלת הגישה, לפיה יש לבחון נזקים אפשריים, העלולים להתרחש בעתיד, גם אם מדובר בנאשמים צעירים, "תחייב את בית המשפט להידרש לתרחישים תיאורטיים, שאין לדעת אם יתממשו בעתיד, ולא ברור כלל עד כמה תהיה להרשעה בדין השפעה על היתכנותם של אותם תרחישים" (רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (1.1.13)). עוד ראה רע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל (10.11.14), שם נאמר כי אין די במידת ודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי לנאשם כתוצאה מן ההרשעה, אלא "יש להצביע על כך שהרשעתו של הנאשם תביא לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו, ולבסס טענות אלה בתשתית ראייתית מתאימה". כך נדחתה בקשתו של נאשם להימנע מהרשעתו בדין, תוך שהוא מסתמך על הצגת הסכם עבודה לפיו הרשעה בפלילים עשויה להשליך על תעסוקתו העתידית.

חומרת העבירות ונסיבות ביצוען - האם מאפשרות שקילת הימנעות מהרשעה?

7. הנאשם אמנם הורשע בעבירה של קבלת רכב גנוב ולא בעבירה של גניבת רכב, ואולם צודקת ב"כ המאשימה כי המחוקק מצא לקבוע עונש זהה לשתי העבירות ובכך ביטא התייחסותו המחמירה לשתי העבירות כאחת, עבירות מסוג פשע שהעונש המקסימלי בגין עומד על 7 שנות מאסר. למעשה, עבירת קבלת הרכב הגנוב מהווה חולייה הכרחית בלעדיה-אין בשרשרת עבירות הרכוש בתחום כלי הרכב, כאשר גנבי הרכב מעבירים את כלי הרכב הגנובים לחזקתם של מקבלי כלי הרכב. הנזק העצום שנגרם לבעלי הרכב, לחברות הביטוח ולמשק הכלכלי בכלל מתרחש בשל ביצוען של עבירות הרכוש הקשורות ברכב.

כאמור, תכליתו של סעיף 413' לחוק העונשין היא כפולה: ראשית, ההנחה היא כי עברייני הרכוש המשיגים נכסים בדרכים בלתי חוקיות עושים זאת בידיעה כי אותם נכסים יימכרו לאחרים, ובהיעדר אדם המעוניין ברכוש הגנוב, תקטן המוטיבציה לביצוע הגניבה. לפיכך, מטרתו של הסעיף היא להרתיע מפני קבלה או החזקה של נכס שהושג שלא כדין, ובדרך זו להקטין, בעקיפין, את הפיתוי לבצע עבירות רכוש; שנית, תכליתו של הסעיף היא להרתיע מפני קבלה או החזקה של נכסים שהושגו שלא כדין, וזאת על מנת להגדיל את הסיכוי לאיתור הרכב והחזרתו לבעליו החוקי.

8. בידוע, כי עבירות גניבת הרכב וקבלת רכב גנוב הן עבירות קלות לביצוע וקשות לגילוי ולאכיפה. כלי רכב הנגנבים מבעליהם תוך מספר שניות עוברים ידיים במהירות ומוצאים דרכם אל שטחי הרשות הפלסטינית, שם נמכרים במחירים זולים ל"משחטות רכב", לצורך פירוק וחלקי חילוף, או לצורך שימוש אישי בשטחי הרשות - רחוק מהבעלים החוקיים ומעיני גורמי אכיפת החוק. עוד יצוין, כי עבירות אלה מבוצעות מתוך מניעים כלכליים טהורים, על מנת להעשיר את הכיס ובשל בצע כסף.

על כן, לאור חומרת העבירות, נפוצות והיותן "מכת מדינה", כמו גם פגיעתן האנושה באינטרסים חברתיים מוגנים של שמירה על קניינו ורכושו של הפרט, חיזוק הבטחון הרכושי של אזרחי המדינה ומניעת עגמת נפש ופגיעה בשלוות החיים, הרי שהתייחסות בתי המשפט למבצעי עבירות אלה היא התייחסות מחמירה, הכוללת הרשעה בדין ובמקרים המתאימים אף הטלת עונשי מאסר לריצוי בפועל.

9. כך נאמר ברע"פ 1708/08 **מרדכי לוי נ' מדינת ישראל** (21.2.08):

"בית המשפט המחוזי צדק גם צדק משהטעים את הצורך בחומרה בענישה בעבירת התפרצות ובעבירות הרכוש בכלל, שהיו - אפשר לומר - למכת מדינה, למקור דאגה וטרזניה לאזרחים רבים ולפגיעה בתחושת ביטחונם. נקל לשער את החוויה הקשה העוברת על קרבנות הפריצה, בשובם לביתם והנה הפיכת סדום ועמורה בתוכו וחפצים וכסף נעלמו ואינם... כך גם באשר למי שהשכים לעבודתו והנה רכבו שחנה לעיתותי ערב איננו, כי נגנב".

ברע"פ 11194/05 **אבו סבית נ' מדינת ישראל** (15.5.06) נאמר:

"...למרבה הצער, תופעת גניבות הרכב טרם נעקרה משורש, ומכת המדינה שאליה נדרש בית משפט זה לפני בדיוק עשור (פסק הדין בע"פ 5724/95 ניתן ב-12.5.96), כמעט שהפכה לעשר מכות; היא ממשיכה לנגוס ברכושם של רבים, ופגיעתה רעה כלכלית ואנושית. המעט שבידי בית משפט זה לעשות הוא לחזק את ידיהם של בתי המשפט הדיוניים בראייה מחמירה של העבירות הכרוכות בכך".

כן ראה בש"פ 45/10 מסארוה נ' מדינת ישראל (8.1.10), שם נאמרו הדברים בהקשר של דיני המעצרים, ואולם כוחם יפה אף לנושא הענישה:

"פתאום קם אדם בבוקר ומוצא... שמכוניתו חלפה עם הרוח, או במקרה הטוב, נפרצה ותכולתה נשדדה. חוזר אדם לביתו בסוף עמל יומו ומוצא כי מאן דהוא חדר לפרטיותו ונטל את רכושו ואת חפציו שאותם צבר בזיעת אפו ומיטב כספו. מי ימוד את עוגמת הנפש, הרוגז וחסרון הכיס שנגרמו למי שנפגע מאותן עבירות רכוש, שדומה כי ליבנו גס בהן, והסטטיסטיקה של העבירות הלא מפוענחות בתחום זה מדברת בעד עצמה. אין לראות בעבירות רכוש, כמו התפרצות לדירה או גניבת רכב, גזירת גורל שאין לה מענה בחוק ובפסיקה".

10. כשזוהי התייחסותה של הפסיקה לעבירות דוגמת זו אותה ביצע הנאשם, דומה שלא ניתן לומר כי חומרת העבירה של קבלת רכב גנוב מאפשרת שקילת הימנעות מהרשעה.

11. ובחזרה למקרה שלפנינו - הנאשם קיבל לידי רכב ביודעו שהרכב גנוב; כעולה מתסקיר שירות המבחן, הנאשם ביצע את העבירה, דהיינו רכש את הרכב הגנוב, מתוך מניע כלכלי גרידא, כלומר על מנת לחסוך לעצמו כסף; אין לדעת מתי הנאשם קיבל את הרכב לידי, אך הוא נהג בו כ-3 חודשים לאחר מועד גניבתו; הנאשם הוסיף חטא על פשע, והחליף את לוחית הרישוי הקדמית של הרכב, באופן שלא תאמה את מספר הרישוי המקורי של הרכב - בכך יש כדי ללמד על תכנון העבירה על ידי הנאשם ועל רצונו להסוותה; בכך, הביא הנאשם לפגיעה במשטר הרישומי של כלי הרכב, היקשה על גורמי אכיפת החוק לעמוד על זהותו האמיתית של הרכב והכשיל הליך שיפוטי, כאמור בכתב האישום המתוקן. כל זאת עשה הנאשם, כשהוא פוגע - ולו בעקיפין - ברכושה וקניינה של בעלת הרכב ממנה הוא נגנב. דבריו האחרונים של הנאשם בבית המשפט **"ידעתי שזה בשטחים ולא בישראל"**, מבטאים תפיסות של הנאשם שבאו לידי ביטוי, בין היתר, גם בתסקיר שירות המבחן - האחת, שבשטחים מקובל לבצע עבירות כאלה; והשניה, שככל הנראה אם השימוש ברכב הגנוב נעשה בשטחים, הסיכוי להיתפס הוא מזערי. גם בשל כך, דהיינו בשל הקלות הבלתי נסבלת של ביצוע העבירות והסיכוי האפסי להיתפס, קיים אינטרס ציבורי מובהק בהרשעת מבצעי העבירות.

לאור האמור לעיל, הרי שלא מתקיים במקרה הנדון התנאי הראשון שנקבע בפסיקה לגבי האפשרות להימנע מהרשעת נאשם, ונראה כי חומרת העבירות מחייבת הרשעת הנאשם, שאם לא כן, ייפגעו האינטרס הציבורי ושיקולי הענישה האחרים.

בבחינת למעלה מן הצורך - האם הוכח נזק קונקרטי לנאשם כתוצאה מן ההרשעה?

12. ב"כ הנאשם הפנה לסעיף 8(5) לחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, תשס"ח-2008, אשר קובע:

"מי שנתקיימו בו כל אלה, זכאי לקבל תעודה במקצוע בריאות:

הוא לא הורשע, בישראל או מחוץ לישראל, בעבירה פלילית או בעבירת משמעת, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לקבל תעודה במקצוע בריאות, ולא הוגשו נגדו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה כאמור שטרם ניתן בהם פסק דין סופי".

בנוסף, כאמור, הגיש הסניגור לבית המשפט מכתב מאת האגף לרישוי מקצועות הבריאות (נע/1) בו נאמר:

"בהתאם לכך, ולפנים משורת הדין, נאפשר לך לגשת לבחינה הממשלתית בפיזיותרפיה. מתן התעודה, במידה ותעמוד בהצלחה בבחינה, מותנה בקבלת עדכון ממך מהמשפט בענייך לאחר ה-17.5.15 ולאחר שנשקול בקשתך בשנית לאור המידע שיועבר".

13. ניתן להיווכח ולראות כי הן מלשון סעיף 8(5) לחוק והן מלשון המכתב מאת האגף לרישוי מקצועות הבריאות עולה כי זכאותו של הנאשם לתעודת פיזיותרפיסט היא עניין לגורם המוסמך במשרד הבריאות לענות בו וכי דרכו של הנאשם לקבל תעודת מקצוע כזו אינה נחסמת באופן אוטומאטי בשל קיומה של הרשעה בתיק זה. על פי החוק, על הגורם המוסמך להחליט אם מפאת מהותן של העבירות אותן עבר הנאשם, חומרתן או נסיבותיהן, אין הוא ראוי לקבל תעודה במקצוע בריאות. לשון החוק מעניקה שיקול דעת נרחב לגורם המוסמך וחזקה עליו שיפעיל שיקול דעת זה בשום שכל וכשכל נתוניו האישיים, המקצועיים וההישגיים לנגד עיניו של מקבל ההחלטה. נקודה נוספת הראויה לציון בהקשר זה, היא העובדה כי הוחלט להתיר לנאשם לגשת לבחינת ההסמכה הממשלתית, חרף העובדה כי במועד הרלוונטי היה תלוי ועומד כנגד הנאשם כתב האישום המתוקן שבעובדותיו הודה, וגם בכך יש כדי ללמד שהחלטה סופית בעניינו של הנאשם טרם נפלה וכי פסק דין זה יהווה שיקול אחד מיני רבים ועל הגורם המוסמך יהיה להעניק לו את המשקל הראוי במכלול שיקוליו.

14. **לאור האמור לעיל, לא מתקיימים בענייננו המבחנים שנקבעו בפסיקה המאפשרים הימנעות מהרשעת הנאשם בדין, ועל כן, אני מרשיע את הנאשם בעבירות של קבלת רכב גנוב, בניגוד לסעיף 413' לחוק העונשין, תשל"ז-1977 ושיבוש מהלכי משפט, בניגוד לסעיף 244 לחוק העונשין.**

מתחם העונש ההולם וקביעת עונשו של הנאשם בתוך המתחם

15. באשר לקביעת מתחם העונש ההולם, הרי שחרף הנסיבות לחומרא שבביצוע העבירות כנזכר על ידי בסעיף 11 לעיל, נראה לי כי מתחם העונש ההולם, בנסיבותיו המיוחדות של תיק זה, נע **בין מאסר על תנאי לבין 12 חודשי מאסר בפועל, לצד רכיבי ענישה נלווים**. מתחם זה נקבע על ידי לאחר שהובאו בחשבון הנסיבות לקולא, כדלקמן - הנאשם לא היה שותף לגניבת הרכב ולא נמנה על מבצעי הגניבה בפועל; הנאשם לא סייע בגניבת הרכב ולא הקל על ביצוע עבירת הגניבה; אמנם הנאשם ביצע את העבירה ממניע כלכלי ועל מנת לחסוך בכסף, אך הוא לא התכוון להפיק רווח כלכלי ממכירת הרכב הגנוב ל"משחטת רכב" או לגורם המפרק את הרכב לצורך מכירת חלקי חילוף שלו, אלא עשה בו שימוש לצורך אישי בלבד; לא הוברר מהו פרק הזמן בו הנאשם השתמש ברכב בפועל.

16. יצוין כי הפסיקה שהוגשה לעיוני על ידי ב"כ המאשימה לא הלמה את נסיבות ביצוע העבירות בתיק זה, ומצאתי לאבחנה.

- בת"פ (שלום ים) 13118-05-10 **מדינת ישראל נ' ח'רטביל** (7.4.14), דובר בנאשם שהורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של קבלת רכב גנוב, נהיגה ללא רשיון נהיגה ונהיגה ללא ביטוח. על פי העובדות שם, קיבל הנאשם בחברון רכב מסוג שברולט אשר נגנב כחצי שנה קודם לכן, ונעצר בסמוך למחסום באזור ירושלים, בדרכו מחברון לישראל. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, נגזרו, בין היתר, 10 חודשי מאסר בפועל.

ואולם, התביעה לא טרחה לבדוק אם הוגש ערעור על גזר הדין. ואכן, בדיקה העלתה כי הוגש ערעור על גזר הדין, ובית המשפט המחוזי בירושלים מצא להקל בעונש ולהעמידו על 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות (ע"פ (מחוזי-ים) 17006-05-14 ח'רטביל נ' מדינת ישראל (16.2.15)).

- בת"פ (שלום ראש"צ) 6577-02-12 **מדינת ישראל נ' סנדוקה** (23.10.12), דובר בנאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של קבלת רכב גנוב וחוסר בפוליסת ביטוח, בכך שבסיועו של נאשם 2 קיבל רכב גנוב ונהג בו כשנאשם 2 נוהג ברכב "מוביל", במטרה להתריע אודות נידות משטרה והכל, לשם העברת הרכב הגנוב למקום אחר.

על הנאשם, בעל 11 הרשעות קודמות ואשר ריצה בעברו 6 מאסרים, נגזרו 12 חודשי מאסר.

- בת"פ (שלום ראש"צ) 28641-11-12 **מדינת ישראל נ' גורעאני** (12.2.13), הורשע הנאשם על פי הודאתו בקבלת רכב גנוב, שהייה בישראל שלא כדין, נהיגה ללא רישיון וחוסר בפוליסת ביטוח. על פי העובדות, הנאשם קיבל לידי רכב אשר נגנב זמן קצר לפני כן מליד בית המתלונן, ונהג בו מאיזור טיבה לתוך שטחי הרשות הפלסטינית. הנאשם הבחין במחסום משטרה, ביצע פניית פרסה כששוטרים נוסעים בעקבותיו ופורסים מחסום דוקרנים בכיוון נסיעתו במטרה לעוצרו. הנאשם עקף את מחסום הדוקרנים ונטש את הרכב כשהוא נמלט רגלית אל כפר בשטחים. בתום מרדף נעצר על ידי השוטרים. על הנאשם נגזרו 9 חודשי מאסר בפועל.

- ברע"פ 2097/14 **דויכאת נ' מדינת ישראל** (20.3.14) דובר במבקש אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של קבלת רכב גנוב. על פי העובדות, נהג המבקש ברכב בידעו שהוא גנוב בשטחי הרשות הפלסטינית, ונתפס במהלך מרדף משטרה לאחר שהתהפך עם הרכב וגרם לו נזק. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם שבין תקופת מאסר לא ארוכה לבין 18 חודשי מאסר והשית עליו 5 חודשי מאסר. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת רשות ערעור שהגיש לבית המשפט העליון.

17. עינינו הרואות כי הפסיקה שהוגשה על ידי ב"כ המאשימה כוללת נסיבות ביצוע חמורות יותר מאלה בהן הורשע הנאשם בתיקנו ועל כן, לא יכולה להוות אמת מידה עונשית לענייננו.

18. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, יובאו בחשבון אלה:

- הנאשם יליד 1986, כבן 30, נעדר עבר פלילי מכל מין וסוג שהוא, ולו זו הסתבכותו הראשונה עם החוק. הנאשם קיבל רישיון נהיגה בשנת 2003 ולחובתו 5 הרשעות קודמות הכוללות מעבר באור אדום, מהירות מופרזת ודיבור בטלפון בעת נהיגה, ואולם הוא מעולם לא נפסל מלהחזיק רישיון נהיגה ואף לא הוטלה עליו פסילה על תנאי.

- הנאשם הודה בביצוע העבירות ונטל אחריות מלאה. בכך הביא גם לחסכון בזמן שיפוטי ולחסכון מזמנם של העדים.

- אמנם חלפו מאז ביצוע העבירות כשלוש וחצי שנים, ואולם אין לזקוף נתון זה לחובת התביעה אשר הגישה את כתב האישום כ-4 חודשים לאחר ביצוע העבירות. חלוף הזמן נבע, בין היתר, מאי איתור הנאשם ולאחר מכן מפאת אי התייצבותו לדיון.

- תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם הוא תסקיר חיובי, אשר מצביע על שיתוף פעולה מצד הנאשם, הכרה בנסיבות שהביאו אותו לביצוע העבירות, הבעת נכונות להירתם להליך טיפולי בחסות השרות וקיום אורח חיים נורמטיבי עד לביצוע העבירות ולאחר ביצוע העבירות. יחד עם זאת, מציין שירות המבחן כי ללא התערבות טיפולית קיים סיכון להישנות מעורבות פלילית בעתיד.

19. בהיעדר עילה לסטות לחומרא או לקולא ממתחם העונש ההולם, ולאור הנסיבות שפורטו לעיל, יקבע עונשו של הנאשם קרוב לתחתית המתחם, ואולם, המלצת שירות המבחן לחייב את הנאשם ב-220 שעות של"צ נראית לי מקילה מדי, אך גם אם לא אאמץ אותה כלשונה, הרי שאתחשב בה.

20. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, והתנאי הוא שלא יעבור במהלך תקופה זו כל עבירת רכוש, לרבות עבירה של שיבוש מהלכי משפט.

ב. 400 שעות של"צ על פי תכנית שיגבש שירות המבחן.

ג. קנס כספי בסך 1,500 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים ושווים החל מ-1.8.15. לא ישולם תשלום במועד יועמד מלוא הסכום לפירעון מיידי.

ד. לאחר שהנאשם הביע נכונותו להשתלב בקבוצה ייעודית, כמפורט בתסקיר שירות המבחן, ניתן בזאת כנגד הנאשם צו מבחן למשך שנה מהיום והוא יעמוד בתקופה זו בפיקוח שירות המבחן.

המזכירות תעביר העתק מפקק דין זה לשרות המבחן למבוגרים, אשר יגבש עבור הנאשם תכנית של"צ כאמור, ויעבירה לאישור בית המשפט בהקדם.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י"א תמוז תשע"ה, 28 יוני 2015, בנוכחות הנאשם, בא כוחו וב"כ המאשימה.